

Quick scan flora en fauna

Molenkade 2 te Leimuiden

Buro SRO

10 juni 2010

projectnummer 04.10.06

Naam product: Quick scan flora en fauna
Locatie: Molenkade 2 te Leimuiden
Opdrachtgever: Buro SRO

Opdrachtnemer: Laneco
Contact: DvPijkeren@Laneco.nl
Ons kenmerk: 04.10.06
Projectleider: ir. D van Pijkeren

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	1
2	WETTELIJK KADER	3
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	3
2.2	SOORTENBESCHERMING	3
3	TOETSING	5
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	5
3.3	SOORTENBESCHERMING	6
4	CONCLUSIE	9
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	9
4.2	SOORTENBESCHERMING	9
4.3	CONSEQUENTIES	10
	BIJLAGEN:	
	<i>bijlage 1: gegevens Natuurloket</i>	
	<i>bijlage 2: literatuurlijst</i>	

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Op de locatie Molenkade 2 te Leimuiden, is de sloop van een voormalig melk-vee- en tuinbouwbedrijf voorgenomen. Hiervoor in de plaats worden twee woningen gebouwd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Globale ligging plangebied (kaart Natuurloket en Luchtfoto Bing.com)

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied zal beoordeeld worden op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Leimuiden ligt in de provincie Zuid Holland, tussen het Braassemmermeer en de Westeinderplassen. De omgeving van Leimuiden bestaat uit natte polders en veengebied.

Het plangebied ligt aan de zuidzijde van Leimuiden, ten zuiden van de Drecht. De Drecht is een vaart die aan bebouwde kern van Leimuiden grenst. De vaart ligt vele meters boven het maaiveld.

Het plangebied ligt op enkele tientallen meters van de Molenkade, die onderdeel uitmaakt van de dijk van de Drecht. De noordzijde van het plangebied bestaat geheel uit intensieve, natte weidegronden (monocultuur). Ook de

zuidzijde en de westzijde bestaan uit natte weidegronden. Aan de oostzijde bevindt zich het bebouwingslint wat langs de Willem van der Veldenweg ligt.

Het plangebied zelf bestaat uit een voormalig melkveebedrijf wat nu leeg staat, met daaraan gekoppeld een aantal grote kassen en kweekbedden in de open lucht. Naast dit complex staat binnen het plangebied nog een grote kas, en een kleinere schuur die dienstdoet als paardenstal. Verder zijn er drie waterbassins aanwezig. Van het bassin aan de noordzijde ligt de bovenzijde meer dan twee meter boven maaiveld. Het bassin aan de zuidzijde van de oude veestal ligt onder maaiveld, en heeft gemetselde wanden. Het derde bassin ligt ten oosten van de oude veestal en is geheel afgedekt. Het grootste deel van het plangebied wordt omringd door een jonge singel met spaanse aak (*Acer campestre*), vlier (*Sambucus nigra*), els (*Alnus glutinosa*) en gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*). Aan de oostzijde staat een rij geknotte populieren (*Populus spec*), waarvan enkele holtes bevatten. Langs het grotere kassencomplex loopt een brede weidesloot.

Indrukken van het plangebied (foto's Laneco)

In het plangebied is de sloop van de bestaande bebouwing en de nieuwbouw van twee woningen in het weiland aan de boordzijde, tegen de dijk beoogd.

2 WETTELIJK KADER

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Hierin zijn de reeds bestaande natuurmonumenten al eerder opgenomen. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTENBESCHERMING

2.2.1 *Wettelijk kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend.

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);

- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.2.2 Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- beschermingscategorie 1:
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Denk daarbij aan soorten zoals konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- beschermingscategorie 2:
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die geen gedragscode hebben moeten, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aan te vragen.
- beschermingscategorie 3:
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. das, boommarter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is meestal een ontheffing van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Uit recente uitspraken van de Raad van State blijkt dat volgens Europese richtlijnen (Vogel- en Habitatrichtlijn) het verlenen van een ontheffing voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn niet altijd mogelijk is. De nieuwe beleidslijn van LNV is er daarom op gericht om voor deze soorten door mitigatie en compensatie, negatieve effecten te voorkomen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via Natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens (zie bijlage 1). De gegevens geven alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1997) gegevens van Ravon (2007) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 2 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 28 mei 2010 heeft een ecooloog van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Op ongeveer 4 kilometer afstand van het plangebied liggen twee gebieden die zijn aangewezen als beschermd Natuurmonument. Deze gebieden zijn beschermd in de Natuurbeschermingswet 1998. Het gaat om de beschermde Natuurmonumenten Oeverlanden Braassemermeer en Geerpolder Plas.

Gezien de ligging van het plangebied tegen de bebouwde kom, de afstand en de afwezigheid van enige relatie met deze natte natuurgebieden, zijn als gevolg van deze ingreep geen effecten te verwachten op dit beschermd gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt ook niet in of nabij een gebied wat is aangewezen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. Ook voor deze vorm van gebiedsbescherming zijn geen effecten als gevolg van de ingreep te verwachten.

3.3 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.3.1 *Vaatplanten*

Het plangebied is grotendeels verhard en bebouwd. De onverharde delen bestaan uit de weide met een monocultuur van engels raaigras (*Lolium perenne*), en de ruigtes om de stal en de kassen. Er zijn tijdens het veldbezoek soorten aangetroffen als zevenblad (*Aegopodium podagraria*), speerdistel (*Cirsium vulgare*), hondsdrif (*Glechoma hederacea*), witte dovenetel (*Lamium album*) en fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*).

Het plangebied geeft voor het grootste deel een beeld van een regelmatig verstoord, voedselrijk biotoop dat door menselijk gebruik is beïnvloed. Strikt beschermde plantensoorten worden niet verwacht.

3.3.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Rond de stallen en de kassen is dekking in de vorm van een opgaande singel en ruige grassige biotopen aanwezig, waardoor algemeen voorkomende beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied. Het gaat dan om soorten als egel (*Erinaceus europaeus*), mol (*Talpa europea*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Broekhuizen, 1992). Verblijfplaatsen van deze soorten mogen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast.

Van de meer strikt beschermde soorten wordt alleen de noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) in de omgeving verwacht (VZZ). De noordse woelmuis is vooral te vinden in natte terreinen, zoals rietland, moeras, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en terreinen die met regelmaat overstromen. Bij concurrentie met andere woelmuizen, wordt deze soort weggeconcentreerd. In het plangebied wordt deze soort niet verwacht. De biotopen zijn niet nat genoeg, en langs de watergang is niet echt geschikt leefgebied te vinden. De bassins zijn voor deze soort ook niet geschikt.

3.3.3 *Vleermuizen*

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken.

Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders.

Alle vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn).

Volgens verspreidingsgegevens (Limpens, 1997) komen in de omgeving van Leimuiden verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Dit zijn vrij algemeen voorkomende vleermuissoorten, die in een bebouwde omgeving zeker voor kunnen komen.

Beide stallen zijn gedekt met golfplaten. Dit maakt de ruimte onder de daken minder geschikt als verblijfplaats. Omdat de oude veestal, en de paardenstal echter wel spouwmuren bevatten, kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten niet op voorhand worden uitgesloten. Ook is er gevelbetimmering aangebracht aan de oude veestal, wat ook een geschikte verblijfplaats kan zijn.

Verder zijn in de populieren holtes gezien. Een soort als ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) zou hier een paarverblijfplaats kunnen hebben.

De voorgenomen ingreep kan daarmee leiden tot aantasting van verblijfplaatsen van vleermuizen. Nader onderzoek kan de effecten specificeren en de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied in beeld brengen.

3.3.4 Vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek vogels als merel (*Turdus merula*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*), meerkoet (*Fulica atra*) en wilde eend (*Anas platyrhynchos*) gehoord en/of gezien. Ook andere algemene stads- en watervogels kunnen in en nabij het plangebied voorkomen. Alle vogelsoorten zijn beschermd. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen van half maart tot half juli.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen) het gehele jaar door beschermd (LNV, 2009). De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Het plangebied was niet op voorhand ongeschikt te verklaren voor uilen als kerkuil (*Tyto alba*) en huismus (*Passer domesticus*). Er is daarom tijdens het veldbezoek in het broedseizoen gelet op het voorkomen van deze soorten. Er zijn geen waarnemingen gedaan of sporen van deze soorten gevonden. Negatieve effecten op nest(plaats)en van vogels die jaarrond worden beschermd worden niet verwacht.

3.3.5 Amfibieën

Gezien de aanwezigheid van een watergang nabij het plangebied kunnen enkele algemeen voorkomende amfibieënsoorten als bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*) en bastaard kikker (*Rana esculenta*) aanwezig zijn in het plangebied. Verblijfplaatsen van deze algemeen voorkomende beschermde soorten mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast bij ruimtelijke ingrepen.

De enige strikt beschermde soort die in de omgeving wordt verwacht (Ravon, 2007) is de rugstreeppad (*Bufo calamita*). Deze paddensoort is een echte pionierssoort die overwintert in vergraafbare, zandige bodem, en zich voortplant in ondiepe poelen en plassen. De rugstreeppad kan tot 17 jaar oud worden, en heeft daarom niet elk jaar een geslaagde voortplanting nodig. Tijdens het veldbezoek zijn in de weide enkele natte plekken gezien die bij nat weer water zullen bevatten. Verder zal gezien de hoge ligging van de naastgelegen watergang sprake zijn van lokale kwel. In de kassen is vergraafbare zandige grond aangetroffen. Van rugstreeppad is bekend dat deze ook gebruik maakt van kassen om in de vergraafbare grond te overwinteren. De rugstreeppad kan vanwege de mogelijke aanwezigheid van voortplantingselementen en de aanwezigheid van een geschikt landbiotoop niet op voorhand worden uitgesloten.

De watergang naast het plangebied is niet erg geschikt voor zeldzamere amfibieën gezien de steile oevers en het feit dat er vis aanwezig zal zijn. De waterbassins zijn vanwege de steile oevers ongeschikt voor amfibieën.

3.3.6 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens komen er geen reptielen in de omgeving voor (Ravon, 2007). De enige soort die voor zou kunnen komen in deze natte gebieden is de ringslang (*Natrix natrix*). De ringslang leeft langs natuurlijke watergangen en plant zich voort in broeihopen. Broeihopen zijn niet aanwezig en de aanwezige sloot heeft vrij steile oevers, en zal geen belangrijk onderdeel uitmaken van het leefgebied van deze soort. Negatieve effecten worden niet verwacht.

3.3.7 Vissen

In het plangebied ligt een watergang. In deze watergang kunnen beschermde vissoorten niet worden uitgesloten vanwege een goede potentiële waterkwaliteit door lokale kwel. Een soort als kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) (Ravon, 2007) komt in de omgeving voor, en kan ook in de sloot aanwezig zijn. Als de sloot wordt aangetast kunnen negatieve effecten op deze soort niet worden uitgesloten. Nader onderzoek kan dan meer duidelijkheid geven over de aan- of afwezigheid van deze soort.

3.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Dergelijke biotopen zijn in het grotendeels verharde, bebouwde en door mensen beïnvloede plangebied niet aanwezig. Ook andere beschermde soorten als mollusken worden niet verwacht in het plangebied.

4 CONCLUSIE

Aan de Molenkade 2 te Leimuiden is de sloop van enkele veeschuren en kassen voorgenomen. Hiervoor in de plaats worden twee woningen gebouwd. Voor deze ingreep plaatsvindt, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

4.1.1 *Natuurbeschermingswet*

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura2000 gebied of een beschermd Natuurmonument. Gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde gebieden, de ligging en gebruik van het plangebied, en de lokale aard van deze ingreep, worden geen effecten op in de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde gebieden verwacht.

4.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Het plangebied ligt ook niet in of nabij een gebied wat is aangewezen als onderdeel van de EHS. Negatieve effecten zijn uit te sluiten.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfsplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste mogelijk voorkomende beschermde soorten als egel, mol, muizen en spitsmuizen, gewone pad, bruine kikker en bastaard kikker vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Van de meer strikt beschermde soorten worden vleermuizen, vissen, vogels en de rugstreeppad in het plangebied verwacht. Voor vogels moet rekening gehouden worden met het broedseizoen. Van vleermuizen kan de aantasting van verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger niet worden uitgesloten. Voor de rugstreeppad kan aantasting van het landbiotoop en voortplantingsmogelijkheden optreden. Aantasting van verblijfplaatsen van vissen is alleen aan de orde als de watergang worden aangetast.

4.3 CONSEQUENTIES

Om de gevolgen van deze ingreep voor strikt beschermde soorten uit de Flora- en faunawet te kunnen bepalen, dient nader onderzoek te worden gedaan naar de functie van het plangebied voor

- Vleermuizen; (Tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn) zomer- en najaarsverblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende soorten. Nader onderzoek kan van begin juni tot half juli (kraamkolonies) en in augustus en september (paarplaatsen).
- Rugstreeppad (Tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn); nader onderzoek kan plaatsvinden tussen mei en september, op warme avonden na een natte periode.

Onderzoek naar vissen is alleen nodig als de watergang wordt aangetast:

- Vissen; (alle soorten tabel 2 en 3 Flora- en faunawet). Nader onderzoek kan plaatsvinden in voorjaar, zomer en herfst.

Verder zijn twee voorwaarden uit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- de start van werkzaamheden (kappen, rooien, slopen en grondbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om directe verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen als op basis van een gericht onderzoek wordt aangetoond dat er geen vogels broeden, mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen.

BIJLAGE 1: GEGEVENS NATUURLOKET

Rapportage voor kilometerhok X:105 / Y:470

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						niet	-	1975-1990
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						slecht		1992-2007
Zoogdieren		6		6		slecht	1-10%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						matig		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden				1	2	slecht	0%	1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

BIJLAGE 2: LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S e.a., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht,.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers., W., 1^e versie 1988, Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors, Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997; Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNV Uitgeverij.

Ministerie van LNV, Concept - Hoofdpijnen begrenzing en selectie Natura 2000-gebieden, november 2005.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl